

CHWIŁA

Cena 60 hal.

Dziennik dla spraw politycznych, społecznych i kulturalnych.

PRENUMERATA:

Miesięcznie we Lwowie 10 K. bez dostaw do domu.

OGŁOSZENIA wedle umowy.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA I EKSPEDYCJA
— LWÓW, PASAŻ HAUSMANA. L. 1.

Odbudowa dzielnicy żydowskiej.

Utworzony po znanych zająciach listopadowych Komitet dla niesienia pomocy ofiarom ruchów i rabunków w dzielnicy żydowskiej we Lwowie przeprowadził szczegółowe dochodzenia, aby stwierdzić rodzaj i rozmiary szkód tam powstałych. Wedle dotychczasowych wyników tych dochodzeń ustalono szkody materialne ogółem na okrągło 103 milionów koron. Z sumy tej przypada na szkody, które powstały w budynkach i domach, przeszło 6½ mil. kor. w towarach zwyż 55 ml. kor., w warszciach przeszło 1 mil. kor., na szkody, które poniosły gospodarstwa domowe w pościeli, bieliźnie i sukniach prawie 16½ mil. kor., w meblach zwyż 4 mil. kor. Szkody te dotknęły następujące zawody: adwokatów, inżynierów, lekarzy, urzędników publicznych i prywatnych, rzemieślników, kupców, domokrzyców tudzież prywatnych, razem 3620 rodzin z 13375 członkami.

Pierwszą bezpośrednią ulgę starał się przynieść poszkodowanym Komitet ratunkowy, udzielając w miarę zebranych środków doraźnej pomocy w gotówce, w artykułach aprowizacyjnych, w odzieży, obuwiu i bieliźnie tudzież dostarczając bezodpłatnym tymczasowego pomieszczenia. Komitet podjął nadto także starania o umożliwienie poszkodowanym jakiegoś takiego zarobkowania, o zabezpieczenie opieki wychowawczej młodocianym ofiarom owych zająć, sierotom zabitych lub działwie bezdomnej i opuszczonej. Dzięki ofiarności społeczeństwa żydowskiego nietylko we Lwowie i w Galicyi lecz i poza granicami kraju akcja ratunkowa żydowska może wykazać się dodatnimi rezultatami.

Jednakowoż szkody są tak wielkie, ilość poszkodowanych tak znaczna, że akcja samopomocy absolutnie nie wystarczy do dźwignięcia rodzin wytraconych z równowagi gospodarczej skutkiem nieszczęsnych zająć listopadowych. Konieczna jest tu zatem akcja czynników publicznych, akcja planowa odbudowy gospodarczej osób poszkodowanych. Nie ulega wątpliwości, że obowiązek takiej odbudowy ciąży na rządzie polskim. Obowiązek ten uznają zresztą także tymczasowa rada miasta Lwowa, uchwalając w myśl wniosku Dra Aschkenasego względnie komisji specjalnej zwrócić się do Tymczasowego Komitetu Rządzącego z przedstawieniem sprawy.

Taka akcja odbudowy nie powinna natrafiać na istotne przeszkody. Wiadomo, że za czasów austriackich zorganizowano krajowy urząd odbudowy, który rozporządzał znacznymi bardzo funduszami i rozwijał dość szeroko działalność przy odbudowie kraju, udzielając zaszkodzonej ludności pomocy w sprawieniu zniszczonej lub straconej odzieży, bielizny, obuwiu, urządzenia domowego, suwencyi lub kredytów na techniczną odbudowę zniszczonych lub uszkodzonych budynków, zaszkodzonych lub pożyczek potrzebnych do uruchomienia przedsiębiorstw przemysłowych lub handlowych względnie zarobkowania innych zawodów gospodarczych. Przypuszczając należy, że część funduszy jeszcze pozostała przy krajowym urzędzie odbudowy, który nadal funkcjonuje i może niezawodnie tymi funduszami rozporządzać. Zresztą urząd ten, skoro nadal działa, zapewne otrzymuje od rządu odpowiednie środki pieniężne względnie powinien się o nie starać. O ile się dowiadujemy, Krajowy Urząd odbudowy podjął akcję rejestracji szkód powstałych we Lwowie od 1 listopada 1918 celem spowodowania ich wynagrodzenia.

Wynik wyborów w Warszawie.

Zwycięstwo narodowych Żydów.

Grünbaum, Pryłucki i Hirschhorn wybrani.

Warszawa. (PAT.) Nadzwyczajne wydanie „Kuryera Warszawskiego” donosi: O godz. 4-ej popoł. główna komisja wyborcza stwierdziła następujący wynik: Na 286.346 głosów otrzymała lista narodowo-demokratyczna 157.044 głosów, lista P. P. S. Nr. 2 głosów 42.971. Na listy żydowskie padło 74.719 głosów, reszta głosów padła na listę Nr. 9 narodowych stronnictw demokratycznych. Wybrani posłami: Ignacy Padewski, Roman Dmowski (ewent. ks. Z. Kaczyński), dr. Gabriela Balicka, Ludwik Gdolk, Jan Rudnicki, Stanisław Brun, dr. Edward Du-

banowicz, Aleksander Rossek, Władysław Jabłoński, Stefan Rotterman.

Na listę P. P. S. wybrani: Norbert Barlicki, Feliks Perl, Raimund Jaworski, z listy narodowych żydowskich N. Pryłucki, Samuel Hirschhorn. Ponieważ Pryłucki jest pozbawiony prawa wyborczego, w miejsce jego wejdzie p. Dawid Ramburg.

Nieważność mandatu Pryłuckiego potwierdzi dopiero Komisja rugów sejmowych. Jak kandydat żydowskiej Rady narodowej wybrany został Izak Grünbaum.

Nowy rząd w Galicyi.

Ukonstytuowanie się Komisji Rządzącej.

Wczoraj wieczorem odbyło się w sali posiedzeń Namiestnictwa pod przewodnictwem dr. Stesłowicza ukonstytuowanie się Komisji Rządzącej dla Galicyi, Śląska, Spiszu i Orawy. Skład Komisji Rządzącej ustalono według klucza partyjnego, jak następuje:

Polskie Stronnictwo Ludowe: Witos, hr. Lasocki, Kędzior, Długosz, Siefczyk, dr. Mikołajski, Tetmajer, dr. Bardel, Zahara, Bryl, Grzędzielski, Maślanka.

Polska Partya Socjalno-demokratyczna: D. Diamand, dr. Marek, dr. Bobrowski, Hausner, dr. Liberman, Klemensiewicz, Obirak, Kuryłowicz, Szczyrek.

N. D.: Kucharski, Orleby, Próchnicki, Ptaś, Rymar, Schmidt, hr. Skarbek, dr. Stahl, Starzewski.

P. D.: Chlamiacz, Federowicz, Rychlik, dr. Stesłowicz, dr. Terzil, Zieleniewski.

Zjednoczenie: dr. Dubanowicz, dr. Głazewski, dr. Surzycki.

Konserwatyści: Hr. Baworowski, bar. Götz, dr. Sieczkowski.

Polskie Stronnictwo Postępowe: Laskowicki, Śliwinski.

Stronnictwo katolicko-narodowe: Matakiewicz, Thullie.

Śląsk: Londzin, Reger.

Przedstawiciele poszczególnych stronnictw zastrzegli sobie jeszcze ewentualne zmiany w skła-

dzie swego przedstawicielstwa.

Na komisarza rządowego, uchwalono zaproponować b. ministra Gałęckiego. Zastępcami komisarza będą desygnowani z ramienia P. S. I. Witos, nar. dem. hr. Skarbek, Polskiej Demokracji dr. Stesłowicz, Polska Partya socjalno-demokratyczna zastrzegła sobie późniejsze zgłoszenie swego przedstawiciela.

Aż do przyjazdu p. Gałęckiego urzędować będzie, jako przewodniczący komisji p. dr. Stesłowicz.

Następnie przeprowadzono rozdział poszczególnych wydziałów.

Na czele Wydziału administracyjnego stoje hr. Lasocki, zastępca hr. Skarbek. Roboty publiczne: Kędzior, zastępca Głazewski. Skarb: dr. Sieczkowski, zastępca Próchnicki. Oświata: dr. Dubanowicz. Zdrowie: dr. Mikołajski. Opieka społeczna: Obirak, zastępca dr. Stelczyk. Drogi: Hausner, zastępca Bryl. Poczta i telegraf: Laskowicki, zastępca Szczyrek.

Wszystkie powyższe wydziały urzędują w Lwowie.

Wydziały urzędujące w Krakowie są następujące: Rolnictwo: Bardel, zastępca Matakiewicz. Apropowizacja: Kucharski, zastępca Grzędzielski. Koleje: Strzewski. Sprawiedliwość: Ptaś, zastępca Z. hr. Górnicwo: dr. Diamand. Przemysł i handel: Zieleniewski. Kultura i sztuka: Tetmajer.

Aresztowanie Andrzeja Niemojowskiego.

Warszawa. (PAT.) Minister spraw wewnętrznych kazał skontrolować cały nakład „Myśli niepodległej” z dnia 25. bm. drukarnię, która go wytoczyła zamknąć a Andrzeja Niemojowskiego

uwięzić. W numerze tym ukazał się artykuł wstępny, wzywający do nieuszankowania Sejmu warszawskiego nazywając go nędzną komedią pseudo-demokratyczną parodią i zbieraniną.

dzenia. Niema zaś zdaniem naszym powodu dla któregoby szkody wynikłe w dzielnicy żydowskiej skutkiem ruchów i rabunków w dniach od 22 listopada 1918 miały być pominięte i z akcją rejestracji i odszkodowawczej wyłączone.

Spodziewamy się, że uznając obowiązek państwa do wynagrodzenia szkód spowodowanych zająciami listopadowymi w dzielnicy żydowskiej, krajowy urząd odbudowy zechce zwrócić na tę sprawę szczególną uwagę i ewentualnie

przy pomocy stałego Komitetu daszkód i świadczących w jej imieniu, istniejącego przy Towarzystwie „Ollotechniczne” podejmie się szczegółowej rejestracji owych szkód i wdroży racjonalną akcję odbudowy. Jesteśmy przekonani, że zarówno przy rejestracji szkód jak w akcji odbudowy Krajowy urząd odbudowy mógłby korzystać z pomocy Komitetu dla niesienia pomocy ofiarom zająć listopadowych, który odznacza się do kładną znajomością rzeczy i bezwzględnie żęchce poprzeć dzieło odbudowy.